

ใบความรู้ เรื่อง หลักการจัดพื้นที่ภายในบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การจัดตกแต่งบ้าน และสวนอย่างสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การจัดบ้านให้น่าอยู่
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. หลักการจัดห้องต่าง ๆ ภายในบ้าน

๑.๑ ห้องนั่งเล่น

ห้องนั่งเล่นถือเป็น "หัวใจ" ของบ้าน เพราะเป็นพื้นที่สำหรับการพักผ่อน พุดคุย พบปะสมาชิกในครอบครัว และต้อนรับแขก หลักการจัดมีดังนี้

➤➤➤ การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ ควรเลือกโซฟาหรือเก้าอี้ที่เหมาะสมกับขนาดห้อง หากห้องเล็กอาจเลือกโซฟาแบบ L-shape หรือโซฟาขนาด ๒ ที่นั่ง เพื่อประหยัดพื้นที่

➤➤➤ การเว้นพื้นที่ทางเดิน ควรมีพื้นที่ว่างให้เดินสะดวก ไม่อึดอัด เช่น เว้นทางเดินอย่างน้อย ๘๐-๑๐๐ เซนติเมตร

➤➤➤ การใช้สีอ่อนบนเพดาน หากมีทีวี ควรติดตั้งในระดับสายตา และเว้นระยะห่างอย่างน้อย ๒-๓ เมตร ตามขนาดหน้าจอ เพื่อไม่ให้เกิดอาการล้าสายตา

📌 **ตัวอย่าง** หากเป็นบ้านนักเรียนที่มีห้องเล็ก ๆ การเลือกโซฟาเบด ๑ ตัว ก็สามารถใช้ทั้งนั่งดูทีวี และกางออกเป็นเตียงนอนได้ ประหยัดทั้งพื้นที่ และค่าใช้จ่าย

๑.๒ ห้องนอน

ห้องนอนเป็นพื้นที่ส่วนตัวที่เน้นการพักผ่อนอย่างแท้จริง หลักการจัดมีดังนี้

>>> การจัดวางเตียง ไม่ควรวางชิดหน้าต่างเกินไป เพราะอาจมีปัญหาเรื่องแสงแดดจ้า หรือเสียงรบกวน

>>> ขนาดเฟอร์นิเจอร์ ควรเลือกเตียงให้เหมาะกับขนาดห้อง เช่น ห้องขนาดเล็กอาจใช้เตียง ๓.๕ ฟุต พร้อมลิ้นชักเก็บของด้านล่าง

>>> ความโปร่งโล่ง ไม่ควรวางเฟอร์นิเจอร์มากเกินไป เพราะจะทำให้ห้องคับแคบ และไม่สบาย

>>> โทนสี สีห้องควรเน้นโทนเย็นหรืออ่อน เช่น สีฟ้าอ่อน สีเขียวพาสเทล เพื่อสร้างบรรยากาศผ่อนคลาย

 ตัวอย่าง ห้องนอนของนักเรียนบางคนอาจเป็นห้องเล็ก ๆ หากเลือกเตียงพับติดผนัง (Murphy bed) ก็จะทำให้มีพื้นที่สำหรับอ่านหนังสือ หรือนั่งทำงานในตอนกลางวัน

๑.๓ ห้องครัว

ห้องครัวเป็นพื้นที่สำหรับทำอาหาร และเก็บของใช้ หลักการจัดมีดังนี้

>>> การจัดโซนการใช้งาน ควรแยกโซนเตรียมอาหาร (โต๊ะเตรียม) โซนประกอบอาหาร (เตาไฟ/เตาไฟฟ้า) และโซนล้าง (อ่างล้างจาน) อย่างชัดเจน

>>> การระบายอากาศ ห้องครัวควรมีหน้าต่าง หรือเครื่องดูดควัน เพื่อป้องกันกลิ่นอาหารสะสม

>>> วัสดุ และความปลอดภัย ควรเลือกใช้วัสดุที่ทำความสะอาดง่าย เช่น เคาน์เตอร์หินแกรนิต หรือกระเบื้องเคลือบ และเลือกพื้นผิวที่ไม่ลื่นเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

 ตัวอย่าง หากเป็นบ้านที่มีพื้นที่จำกัด อาจเลือก "ครัวปูนรูปตัว L" ที่ชิดมุมห้อง ซึ่งช่วยประหยัดพื้นที่ และใช้พื้นที่แนวตั้งเก็บของเพิ่มได้

๒. เทคนิคการใช้สี แสง และการตกแต่งเสริม

๒.๑ การใช้สี

▶ สีโทนอ่อน (ขาว ครีม ฟ้าอ่อน) ทำให้ห้องดูกว้าง โปร่ง โล่ง เหมาะกับห้องเล็ก

▶ สีโทนเข้ม (น้ำเงินเข้ม เทาเข้ม) สร้างบรรยากาศหรูหรา แต่ควรใช้ในพื้นที่กว้างเพื่อไม่ให้ดูทึบ

ควรเลือกสีผนัง เพอร์นิเจอร์ และของตกแต่งให้ "ไปในทิศทางเดียวกัน" เพื่อให้ห้องดูเป็นเอกภาพ

❖ **เปรียบเทียบ** ห้องเรียนของนักเรียนที่ทาสีขาวดูสะอาด และสว่าง ต่างจากห้องที่ทาสีเขียวเข้มซึ่งอาจให้ความรู้สึกทึบ และไม่สดใส

๒.๒ การใช้แสง

- **แสงธรรมชาติ** ควรเปิดรับแสงแดดผ่านหน้าต่าง หรือช่องแสง เพราะช่วยประหยัดพลังงาน และทำให้ห้องสดใส
- **แสงไฟ** ควรเลือกหลอดไฟตามกิจกรรม เช่น ไฟสีขาว (Cool white) สำหรับห้องทำงาน และไฟสีเหลืองนวล (Warm white) สำหรับห้องนอน
- **การจัดแสงหลายระดับ** ใช้ไฟเพดาน ไฟตั้งโต๊ะ และไฟตกแต่งร่วมกัน เพื่อสร้างบรรยากาศที่หลากหลาย

๒.๓ การตกแต่งเสริม

- **การใช้ของตกแต่ง** เช่น กรอบรูป กระดาษต้นไม้เล็ก ๆ หรือผ้ามา่าน เพื่อเพิ่มชีวิตชีวา
 - **การเลือกวัสดุธรรมชาติ** การใช้ไม้จริง หญ้าเทียม หรือผ้าฝ้าย จะช่วยให้ห้องดูอบอุ่น และใกล้ชิดธรรมชาติ
 - **การใช้พื้นที่แนวตั้ง** เช่น การติดชั้นวางของบนผนัง ช่วยประหยัดพื้นที่ และตกแต่งไปในตัว
- 📌 **ตัวอย่าง** หากนักเรียนต้องการให้ห้องอ่านหนังสือมีบรรยากาศสดชื่น อาจวางต้นไม้พอกอากาศเล็ก ๆ เช่น ลิ้นมังกร หรือพลูด่าง บนโต๊ะ หรือริมหน้าต่าง

การจัดพื้นที่ภายในบ้าน ไม่ใช่เพียงการวางเพอร์นิเจอร์ให้ครบ แต่เป็นการคิดอย่างมีกลยุทธ์ ทั้งเรื่องขนาดห้อง ความสะดวกสบาย ความปลอดภัย และบรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้ชีวิตประจำวัน การเลือกสี แสง และของตกแต่งที่เหมาะสม จะช่วยให้บ้านน่าอยู่มากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตของนักเรียน

